

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ „Ivo Lola Ribar“	Marica Meljanac, profesor razredne nastave
Mesto, opština: Sutjeska, Sečanj	
Školska uprava: Zrenjanin	
Opis primera dobre prakse IO	
Pružanje dodatne podrške učeniku prvog razreda koji boluje od dijabetesa	
Ključne reči: osnovna škola, hronične bolesti, prihvaćenost u grupi	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja	
<p>Ćipi je divno dete koje svoje školske obaveze obavlja i pre predviđenog vremena, dobar drug, veseo i mio dečak koji živi sa divnim roditeljima i sestrom. Ćipi boluje od dijabetesa pa za vreme užine mora da meri šećer, deca i ja kao učitelj smo hteli da mu stvorimo atmosferu i uslove u kojima se neće osećati drugačije od ostalih, nego uživati u dečijim radostima bez opterećenosti dijabetesom.</p> <p>On je dobio dijabetes u trećoj godini nakon dvonedeljnog stomačnog virusa. Veoma je aktivan i voli da se igra.</p>	
Opis dobre prakse	
<p>Ja kao njegov učitelj nisam bila upoznata sa tom bolešću, a sad odjednom moram da vodim računa da li sme da užina ili ne, da li je šećer visok, pa da pozovem mamu da mu da insulin, ili je nizak pa da mu ja dam nešto da pojede, ali da znam šta i u kojim količinama. Shvatila sam da mi treba pomoć da pomognem detetu i da između njega i ostalih stvorim osećanje solidarnosti i tolerancije, da se ne oseća odbačenim nego prihvaćen onakav kakav jeste.</p> <p>Došla sam na ideju da u okviru našeg odeljenja sprovedem radionicu na temu „Dijabetes i mi“. Prvo sam tražila saglasnost od njegovih roditelja koji su sa oduševljenjem prihvatili ideju. Pozvala sam roditelje ostalih učenika, njih 12 i medicinsku sestru iz ambulante. Majka i Ćipi su pomogli da realizujemo tu aktivnost. Pošto je odeljenje od 13 učenika iz male sredine, deca idu jedna kod drugih na rođendane i druženja, htela sam da se roditelji i deca upoznaju sa njegovom zdravstvenom situacijom. Krenuli smo sa prezentacijom o dijabetesu, da je to šećerna bolest, da postoje dva tipa u zavisnosti rada pankreasa koji proizvodi insulin. Medicinska sestra je pričala o značaju zdrave ishrane, što između ostalog podrazumeva 5 obroka koji se ne smeju preskakati. Povišen šećer se smanjuje insulinom, a nizak šećer nadoknađuje unosom soka, bombone, keksa u određenim količinama. Majka je ispričala da Ćipi uvek sobom treba da ima aparat i meri šećer pre jela i pre fizičke aktivnosti, a u torbi nosi hranu koju uzima po potrebi. U toku dana on treba da ima 6 obroka i da pre svakog meri šećer i po potrebi prima insulin. Obroci su</p>	

uravnoteženi i predstavljeni u gramima kojih se mora pridržavati. Sam zna da izmeri i oseti kad je visok ili nizak šećer samo ne zna koja je gramaža kada treba da uzme da jede. Ćipi nam je pokazao kako se meri šećer. Zbog toga je bio presrećan jer smo mu rekli da je on učitelj svima nama. Nakon radionice dali smo upitnike svima iz kojih se videlo da se oni sada osećaju spremnije i sigurnije da ga ugoste kada dođe kod njih.

U dogovoru sa majkom, ja sam za njega u ormanu imala slatkiše koje on sme da jede i ispisala sam koje kombinacije i u kojim količinama može da uzima, kada je nekom rođendan ili častimo nekim povodom. Jednom prilikom, učionica je ostala otvorena i učenici viših razreda su pronašli slatkiše i pojeli ih. Kada sam ih pitala da li znaju da su pojeli specijalne slatkiše za učenika koji boluje od dijabetesa jedno dete mi je odgovorilo da on treba da ide u specijalnu školu. Šokirala me je njegoa izjava i shvatila sam da moram da održim radionicu za sve učenike naše škole.

Jednog dana, vreme je bilo promenljivo i duvao je vetar. Ćipiu je šećer bio od 3,3 do 21,4. Osećala sam se bespomoćno, majka je morala da dolazi i daje mu insulin. Tada sam shvatila da moram više da naučim i osposobim se da mu pružim pomoć, jer sam ja sa sa njim svakodnevno po 4 do 5 sati. Zamolila sam majku da pita njegovu doktoricu da li mogu zajedno sa njima da dođem da je posetim. Doktorica je to prihvatila i uputila me da osim merenja šećera, obratim pažnju na njegovu ponašanje i izgled, jer i to ukazuje na promene nivoa šećera. Posebno me je upozorila kako treba da reagujem kad mu je nizak šećer, jer od toga može da padne u komu.

Za svetski dan dijabetesa, 14. novembra održali smo u školi tribinu za koju nam je doktorka dala prezentacije, brošure i kataloge. Tribini su prisustvovali svi učenici škole, učitelji, nastavnici i ostali zaposleni. Na tribini se govorilo o zdravoj ishrani i važnosti fizičkih aktivnosti za sve, a majka dečaka je ispričala o režimu ishrane za njega i o uzimanju insulina. Rekla je da nije lako, da ima puno odricanja, samokontrole, i svakog dana 13 bockanja. Zatim su majka i medicinska sestra merile šećer deci i nastavnicima koji su to želeli.

Profesionalna dobit

Za mene lično ovo je voema korisno jer sam se osposobila za pomoć učeniku kada mu je potrebna. Opuštenija sam, sigurnija, ne prenosim svoj strah i nedoumice na njega i druge učenike. U učionici smo stvorili takvu atmosferu da on može da meri šećer a da se druga deca ne plaše toga i ne okreću glavu, već pitaju da li sme da jede ili ne, ili treba da mu dođe mama i da mu da insulin. Sada znaju da on piše brže od njih zato što je vešt u tome, a ne zato što kroz injekciju dobija neki čaroban napitak. Njegovi roditelji su ohrabreni, podržani, shvataju da nisu sami. Ćipi je srećan, raduje se dolasku u školu, voli da se druži, oseća se prihvaćeno i važno jer on može da ih nauči o nečemu što nisu znali.